

MOTIE

vreemd aan de orde van de dag

De raad van de gemeente Edam-Volendam in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2023,

Onderwerp: Zienswijze op instemmingsbesluit van het gewijzigde winningsplan Middelie

Constateerend dat:

1. Het Middelie-veld is een “bevend veld” vanwege de aardbevingen in 1989 en 2018. In het winningsplan van 2014 staat dat de kans op een aardbeving 42% is met een marge van 8%. Dit winningsplan vermeldt geen percentuele kans op een aardbeving en geen marge. Vanwege de druksdaling valt het veld in een risicocategorie II. Daarbij hoort een uitgebreide monitoring en een managementplan. In het instemmingsbesluit wordt hier nauwelijks op in gegaan. De percentuele kans op een aardbeving, inclusief een afwijkingpercentage moet worden onderbouwd. Er dient ook te worden gevraagd “Hoe en wanneer” de NAM deze uitgebreide monitoring gaat realiseren incl. een managementplan.
2. De impact van risicofactoren zoals het “opslingereffect” en het aantal breuklijnen niet duidelijk zijn gemaakt in het winningsplan en wordt ook niet weerlegd in het instemmingsbesluit van het Ministerie. Beide factoren kunnen leiden tot -diepe en ongelijkmatige- schade aan kwetsbare gebouwen of waterstaatkundige objecten, die niet altijd zichtbaar zijn. De impact van deze risicofactoren zouden inzichtelijk moeten worden gemaakt.
3. Verzocht is om tiltmeters in het gebied te plaatsen, om de relatie tussen trillingen en (on)diepere schade vast te stellen. Tiltmeters monitoren ongelijkmatige zettingen of scheefstand van een gebouw bij bevingen én monitoren de opbouw van schade, lang voor dat deze zichtbaar is. In tegenstelling tot het beweerde in het instemmingsbesluit zijn zij een oplossing bij het vaststellen van bewijs van schade door bodembeweging.
4. Gevraagd is om een verplichtend voorschrift op te nemen om 0-metingen van gebouwen uit te voeren, zodat een betrouwbaar beeld kan worden gegeven van de schade door een aardbeving. Dit zou steekproefgewijs kunnen worden uitgevoerd.
5. Het SodM in 2003 nog verwachtte dat de bodemdaling door gaswinning uit het Harlingenveld tot maximaal **6 cm** beperkt zou blijven. In 2014 berekende Vermilion (SGS, 2014) **39 cm** in 2050 (32 cm tot 2014 plus 7 cm over 2014-2050) als de winning niet in 2008 gestaakt zou zijn; 6.5 maal zoveel dus!
Vanwege de grotere druksdaling in het gasveld, een hogere gasproductie, de verlengde winningstermijn tot 2039, het slaan van extra putten én het gebruik van compressie in het Middelie Rotliggend-veld, moeten de kengetallen bij een hoog productiescenario worden gebruikt. Voor een juiste bodemdalingsprognose zijn die parameters: een initiële druk van 266 bar, de druk in 2020 van 158 bar en de einddruk van 93 bar in 2050.
Het winningsplan Middelie geeft een onduidelijk beeld van de bodemdaling. De parameters uit het midden scenario zijn gebruikt bij de bodemdalingsprognose terwijl uitgegaan moest worden van de parameters van een hoog scenario. Daarnaast zijn de meetgegevens niet openbaar toegankelijk voor inwoners. De juiste parameters moeten worden gebruikt en de cijfers openbaar gemaakt.
6. Gevraagd - maar in het instemmingsbesluit niet terug te lezen - is om nut en noodzaak van dit winningsplan aan te tonen, ook in relatie tot de maatschappelijke onrust, de gevolgen voor natuur en milieu, de toegenomen risico's, mogelijk meer schade én het voornemen om de gaswinning in de kleine velden vanaf 2018 af te bouwen. Dit moet alsnog gebeuren.

7. Het belangrijk is dat er voorschriften worden verbonden aan het winningsbesluit om risico's en schade te minimaliseren. Door betere monitoring, beheersmaatregelen, onderzoek en de garanties bij een schadeafhandeling. Dit, om meer zekerheden te geven aan alle inwoners van het gebied.
8. In mei 2021 besloot het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) de bewijslast voor sommige gedupeerden bij hen te leggen. Veel schadevergoedingen werden toen afgewezen, omdat ondiepe bodembeweging of indirecte schade buiten beschouwing zijn gelaten. Dat heeft het vertrouwen van mensen in de overheid ernstig aangetast. In een voorschrift bij het winningsplan absoluut laten opnemen dat de bewijslast van schade bij de NAM ligt!
9. In relatie tot de ervaringen met gasveld Groningen als voorwaarde te stellen dat NU reeds een **geormerkt nadeelfonds** wordt gecreëerd, gelijk aan 20% van de reeds genoten en toekomstige winst van dit gebied om eventueel toekomstige nadeel/schade te compenseren. Nulmeting en plaatsing van extra monitoring/tiltmeters kan hier tevens uit bekostigd worden.
10. Het tenslotte belangrijk is om de communicatie en informatievoorziening te verbeteren, vooral ten aanzien van de heersende onrust en bezorgdheid van inwoners.

Verzoekt het college om:

Voor 21 juni a.s. via een zienswijze te reageren op het (concept) instemmingsbesluit van het Ministerie en het belang te benadrukken van:

- aanvullende informatie en betere communicatie
- het treffen van meer maatregelen
- het beperken van risico's
- het verbinden van extra voorschriften aan dit winningsplan, zoals de bewijslast van schade bij de NAM te leggen
- en het instellen van een geormerkt nadeelfonds voor betreffend gebied

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Emile Karregat
VVD Edam-Volendam

Jaap Schilder
Forum voor Democratie